

VIU VALENCIA

Nadal, a València ▶ P3



TEATRE. Coneix la programació de desembre, gener i febrer al Teatre Talia, l'Olympia i la Rambleta. ▶ P5



ESPORTS. València viu la Marató més multitudinària de la seua història amb 35.000 esportistes. ▶ P3



LITERATURA. Entrevista a l'escriptora Rosa Llorens i algunes recomanacions. ▶ P6

Gewürztraminer,

tan exòtic y diferente,
como difícil de pronunciar.



Aprovecha los **descuentos**
en **marsilea.es**, disponibles
hasta el 6 de enero.





LA MARATÓ MÉS MULTITUDINÀRIA DE LA HISTÒRIA DE VALÈNCIA

LA CARRERA VA REUNIR MÉS DE 35.000 ESPORTISTES I VA BATRE TOTES LES XIFRES

■ REDACCIÓ | **VALÈNCIA**

València va tornar a demostrar a principis de mes per què és reconeguda internacionalment com la Ciutat del Running. La Marató València Trinidad Alfonso Zurich 2025 va convertir els carrers de la capital en un escenari esportiu de primer nivell, amb la participació rècord de 36.000 corredors procedents de 150 països i una resposta ciutadana massiva que va acompanyar la prova durant tot el recorregut.

La carrera, amb eixida a les 8.15 hores des de la plaça de la Marató, va finalitzar al voltant de les 15.10 hores a l'interior de la Ciutat de les Arts i les Ciències, epicentre d'una jornada marcada per l'esport, la convivència i l'impacte internacional. Per a garantir el correcte desenvolupament de l'esdeveniment, l'Ajuntament de València va activar un ampli dispositiu de seguretat i mobilitat format per 510 agents de la Policia Local, voluntariat de Protecció Civil, més de 1.700 tanques i prop de 900 plaques informatives sobre canvis d'itineraris i estacionaments.

MARQUES PERSONALS I PRESTIGI INTERNACIONAL

Al llarg del recorregut es van habilitar punts d'encreuament per a vianants i passos con-

trolats per a vehicles d'emergència, amb l'objectiu de minimitzar les incidències en una ciutat que, aquell mateix dia, també acollia altres grans esdeveniments esportius com partits de futbol i bàsquet. A més, l'Empresa Municipal de Transports va reorganitzar fins a 32 línies d'autobús i va reforçar rutes clau per a facilitar l'accés tant a l'eixida com a la meta.

En l'àmbit estrictament esportiu, la Marató 2025 va deixar registres de primer nivell. La gran protagonista va ser Joyciline Jepkosgei, que es va imposar en categoria femenina amb un temps de 2:14:00, millor marca mundial de l'any i nou rècord de la prova valenciana. En categoria masculina, John Korir va firmar una actuació excel·lent amb 2:02:24, consolidant-se com una de les millors marques del rànquing històric.

La cita va ser també escenari de fins a nou rècords nacionals, un fet que reforça el prestigi de la marató valenciana. Destaquen el rècord d'Alemanya aconseguit per Amanal Petros, segon classificat amb 2:04:03; el debut espectacular del noruec Awet Kibrab, amb 2:04:24; i el rècord japonès de Suguru Osako, quart amb 2:04:55. En categoria femenina, atletes de Bèlgica, Finlàndia, Austràlia, Àustria,



Joyciline Jepkosgei va aconseguir la millor marca mundial femenina de l'any, mentre que John Korir va firmar una de les millors dades històriques en categoria masculina; tot, en una prova de primer nivell en la capital del 'running'

Nepal i Txad també van millorar les millors marques dels seus països, amb una menció especial per a la belga Chloe Herbiet, tercera amb 2:20:38.

Un altre dels noms propis va ser el del britànic Alex Yee, campió olímpic de triatló, que amb un temps de 2:06:38 es va situar seté i es va convertir en el segon millor maratonista

britànic de la història, només superat per Mo Farah.

Els atletes nacionals també van tindre una participació destacada, amb huit corredors que van aconseguir baixar de la marca mínima exigida per al pròxim Europeu de Birmingham, tot i algunes absències i retirades per lesió.

LA CIUTAT DEL RUNNING, BOLCADA

L'alcalde de València, María José Catalá, va assistir a la prova i va destacar que "tenim una de les maratons més importants del món, amb 36.000 persones corrent i moltes més animant en tots els nostres carrers". Catalá va subratllar el valor de la marató com a atractiu de ciutat i com a símbol d'una filosofia de vida saludable i mediterrània, així com la creixent presència femenina, que ja representa el 23% dels participants.

Amb una organització cada vegada més afínada, una ciutat bolcada amb l'esdeveniment i un nivell esportiu d'elit, la Marató València Trinidad Alfonso Zurich continua consolidant-se com una de les grans cites del calendari atlètic mundial i com un dels principals motors esportius, socials i econòmics de la ciutat.

VIU LA MÀGIA DEL NADAL A VALÈNCIA

LA CIUTAT DISFRUTARÀ DE MÉS DE 600 ACTIVITATS PER A TOTS ELS PÚBLICS

■ REDACCIÓ | VALÈNCIA

València viu intensament el Nadal i ho fa amb una ciutat bolcada en la llum, la cultura i la convivència. Des de finals de novembre i fins al pròxim 6 de gener, els carrers, places i espais verds s'han convertit en escenaris d'il·lusió gràcies a una extensa programació impulsada per l'Ajuntament, pensada per a tots els públics i amb una atenció especial a les famílies i la infància.

L'enllumenat nadalenc va ser un dels primers senyals visibles d'esta transformació. Milers de llums decoren els principals eixos comercials i places emblemàtiques, amb la plaça de l'Ajuntament com a epicentre simbòlic. Este espai acull també una fira nadalenca amb atraccions, casetes i una pista de gel que s'ha consolidat com un dels punts més visitats durant estes dates.

La ciutat ofereix, a més, una agenda cultural diversa que inclou concerts, teatre, activitats de carrer i espectacles pensats per a compartir en família. Els mercats nadalencs, repartits per diferents barris, aporten un ambient especial amb productes artesans, regals originals i gastronomia típica, fomentant el comerç local i el passeig tranquil pels carrers. Un dels grans atractius del Nadal valencià és

Expojove, que se celebra a Fira València del 26 de desembre al 4 de gener. Este esdeveniment, ja clàssic en el calendari festiu, ofereix tallers educatius, activitats lúdiques, esports, espectacles i propostes formatives que combinen diversió i aprenentatge per a xiquets i joves.

Al Parc Central, La Central del Nadal s'ha convertit en un espai de referència per a les famílies, amb animació, música, jocs i la presència de personatges nadalencs. Este enclavament verd reforça la idea d'un Nadal a l'aire lliure, accessible i pensat per a gaudir en comunitat.

La Ciutat de les Arts i les Ciències també participa de l'ambient festiu amb activitats especials i propostes temàtiques que completen l'oferta d'oci i cultura. Tot culminarà el 5 de gener amb la tradicional Cavalcada dels Reis Mags, un dels moments més esperats, que omplirà els carrers de color, música i emoció per a donar la benvinguda a Ses Majestats d'Orient.

Així, València es consolida estos Nadals com una ciutat viva i acollidora, que aposta per omplir l'espai públic d'experiències compartides. Una invitació oberta a eixir al carrer, retrobar-se i deixar-se portar per la màgia d'un Nadal que es viu, sobretot, en comunitat.



La ciutat va avançar l'encesa de llums per aprofitar les festes al màxim. / EPDA

UN FINAL FELIÇ PER AL XIMPANZÉ CRIAT A MÀ

■ REDACCIÓ | VALÈNCIA

BIOPARC València ha culminat amb èxit un dels processos més complexos i delicats en la cura de grans primats: la integració total d'Ekon, la cria de ximpanzé que va haver de ser alimentada a mà per a salvar-li la vida, dins del grup familiar del parc. Després de mesos de treball pacient i rigorós, el grup complet de ximpanzés ja pot observar-se al recinte exterior, amb cries de diferents edats convivint i jugant en l'espai que recrea la selva equatorial.

El naixement d'Ekon, anunciat el passat mes de febrer, va estar marcat per la preocupació inicial, ja que la seua mare, Eva, no produïa prou llet. Davant esta situació críti-

ca, es va activar un protocol especial liderat per professionals en veterinària, primatologia i benestar animal, amb l'objectiu de garantir la supervivència de la cria evitant, alhora, la dependència humana i preservant els instints naturals.

La reintroducció al grup s'ha fet de manera progressiva i molt planificada. Primer amb la mare, després amb la germana Cala i, successivament, amb la resta de femelles adultes, el mascle dominant Moreno i, finalment, amb Djibril, el seu "germà", un dels moments més delicats del procés. La confiança d'Eva en l'equip tècnic i el vincle entre els dos joves han sigut claus per a l'èxit final.

Este assoliment reforça el paper de BIOPARC València dins del Programa Europeu de Con-



Ekon ja conquista BIOPARC València. / EPDA

servació (EEP) del ximpanzé occidental, una espècie catalogada en perill crític d'extinció. Junament amb BIOPARC Fuengirola, els centres allotgen els grups més importants d'Espanya i

continuen aportant esperança a la preservació dels grans primats, com demostra també el recent i emotiu naixement d'un goril·la occidental de plana al parc andalús.



BIONadal

Elige

1 día

Entrada Solo online

1 año

Pase anual Online y taquillas

promoción

Infantil

4 a 12 años

1€

sólo

FUNDACIÓN

BIOPARC

Promociones BIONadal válidas hasta 06/01/2026. Cada 1€ se destinará a conservar la naturaleza a través de la Fundación BIOPARC. Entrada infantil "BIONadal" 1€: compra solo online mínimo 1 día antes de la visita y condicionada a la adquisición de una entrada "BIONadal" tarifa General, General descuento, +65 o reducida descuento (+65). Limitada máximo 2 entradas infantil por operación de compra. Aforo diario limitado por franja horaria. No acumulable a otras promociones o descuentos ni al pack ahorro y/o al Pase BI. PASE anual BI Infantil 1€: compra online y en taquillas. Imprescindible comprar alguna modalidad de Pase Anual General o +65. Limitado máximo 3 Pases BI Infantil por operación de compra. No incluidos 3,50€ de gastos de gestión por cada Pase BI. No aplicable al Pase BI Manada. Más información: www.bioparcvalencia.es

À PUNT DONARÀ LA BENVINGUDA A L'ANY NOU DES DE LA ZONA ZERO

MARIA FUSTER I FERRAN CANO CONDUIRAN L'ESPECIAL AMB CONNEXIONS EN DIRECTE

■ REDACCIÓ | UTIEL

Per primera vegada, les tradicionals Campanades de Cap d'Any d'À Punt deixaran la ciutat de València i es retransmetran des del municipi d'Utiel. Maria Fuster i Ferran Cano seran la parella encarregada de conduir el programa especial, que oferirà als espectadors una nit d'entreteniment, esperança i bons desitjos per a començar el 2026.

Segons Benjamín Marín, director de Comunicació i Màrqueting d'À Punt, "Utiel és un dels municipis afectats per la dana i la radiotelevisió pública vol reconèixer la fortalesa i la resiliència de la ciutadania. Hem elegit este escenari per representar la nostra tradició, la nostra cultura i la nostra manera de viure".

L'alcalde d'Utiel, Ricardo Gabaldón, ha destacat la il·lusió de la ciutat per acollir

un esdeveniment de tanta difusió. "És una oportunitat única per donar visibilitat al nostre municipi i un gest solidari per a totes les poblacions afectades per la dana, on van començar les devastadores inundacions. Esperem que siga un esdeveniment que marque un any fructífer per a tots i, en especial, per a Utiel, després de tant de patiment", ha afirmat.

El programa especial inclourà connexions en directe amb diferents localitats de la Comunitat Valenciana per mostrar l'ambient a peu de carrer i compartir l'entrada del nou any amb la ciutadania. A més, els espectadors podran gaudir d'actuacions musicals, com la banda de rock Mistela, i moltes altres sorpreses des de la plaça de l'Ajuntament d'Utiel.



Els presentadors del programa, des del balcó de l'ajuntament d'Utiel. / EPDA

Calvario y mar

La autenticidad de **José Luis Lliso, Puri Torres, Begoña Comendador y Pere Valenciano**



FRANCISCO CELDRÁN

DIRECTOR DE REVISTA EOS

En un mundo donde los políticos solo buscan el poder a cualquier precio, y con nuestra cultura occidental en franca decadencia, soy un ferviente admirador de esos hombres y mujeres que tienen la cualidad de ser genuinos, verdaderos y fieles a uno mismo, coherentes entre lo que piensan, sienten y hacen, sin máscaras ni pretensiones, lo que, además implica autoconocimiento, aceptación y valentía para actuar de acuerdo con sus propios valores.

José Luis Lliso Ruiz, ha sido ejemplo de lucha y sentido común, fundó Archival en 1991 para la recuperación de los centros históricos, y que convirtió en un ejemplo de trabajo callado y sincero, organizando múltiples actividades; para él no existían barreras, y con su silla de ruedas, y su inteligencia supo premiar, junto a otros entusiastas, a infinidad de personas y colectivos, y ser todo un referente en las fiestas y tradiciones de nuestra ciudad. Por eso ahora que ha partido, le dije a su esposa Carmen que ha sido su complemento perfecto, y a su hija Carmen María, que es momento de recoger todo el bien que ha sembrado.

Puri Torres López ha trabajado incansablemente por fortalecer el asociacionismo cultural, fomentar la participación ciudadana y poner en valor el papel de la mujer y de las entidades como motor de cohesión social, convivencia y cultura. La actual presidenta de la federación de entidades culturales de la Comunidad Valenciana recibió recientemente el premio Participa-Acción a su trayectoria personal, de la Dirección General de transparencia y participación de la Generalitat Valenciana. Y cuando la felicitaba me recordaba el orgullo que sentirían sus padres, ya fallecidos de esta andaluza de nacimiento, que reside

en la comunidad Valenciana, y que ha sabido enarbolar la bandera de ambos territorios para enseñar a los jóvenes, y a los no tan jóvenes que quieren es poder.

Begoña Comendador Jiménez, aunque es secretaria autonómica de Sanidad, y por tanto alto cargo del Gobierno valenciano, tampoco ha perdido su autenticidad, y lo demostró recientemente en el 20 aniversario del Hospital Padre Jofre, no habló como una política, y se nuestra cercana, sin ambages, sin un séquito de aduladores, y supo conectar con los pacientes, y profesionales allí congregados. Se lo comentaba a mi amigo Jesús Romero Pérez, con el que 20 años atrás también estuvimos allí, y volvimos la vista atrás junto a Carmen López Almazán, primera directora de Centro del Hospital, Begoña Frades García, Jefa de Sección del Área de Salud Mental y Pedro Grau Santana, Supervisor General de Enfermería, que compartieron también historias y anécdotas de los comienzos. Una sencilla exposición de fotografías, del archivo del hospital y un aperitivo amenizado con música a cargo de Eloy Ibáñez Villagrasa, Álvaro López, Paula Espinosa, Alberto Alba, Víctor Santos, Eduard Fores, Víctor y Roberto Bataller pusieron calor a una fría mañana de invierno.

Finalmente, Pere Valenciano de la Fuente, La vida nos enseña, que, en este camino lleno de curvas, hay que sujetar bien el volante, y Pere ha sabido hacerlo, y ha conseguido el éxito profesional y muchos más hitos en este mundo terrenal, por eso somos tantos los que lo admiramos y lo queremos. Pero a pesar, de todo ello, hay momentos, que no encontramos la fuerza interior, para lidiar con piedrecitas del camino.

Desde este Calvario y mar, os deseo a todos una feliz navidad, mucha salud para 2026 y que pongamos en valor la autenticidad de la sociedad civil, y de tantos hombres y mujeres como voitos, que como Jose Luis, Puri, Begoña y Pere hacen este mundo mejor, a pesar de la polarización que nos imponen nuestros políticos.

Gastronomía

Si **Jesucristo** era humilde, ¿por qué los grandes banquetes navideños?



JOAN CLEMENT

CRÍTICO GASTRONÓMICO

Para entender estas fastuosas cenas y comidas en Navidad, nos hemos de remontar a una época: la del Imperio Romano. Pues bien, en esta época, alrededor del siglo 217 a.C., para alzar la moral de la plebe después de tantas batallas y así poder paliar el desánimo generalizado en la ciudadanía, se empezó a celebrar una gran fiesta el día 17 de diciembre.

Ese día se celebraba la consagración del templo de Saturno, con sacrificios públicos, regalos y banquetes.

Aunque el día de celebración era uno, el 17 de diciembre, la gente estaba tan encantada con el pan y el circo que estiró la fiesta durante una semana, hasta el día 23 de diciembre.

Pero, amigos míos, ¡oh sorpresa! El 25 de diciembre también se convirtió en fiesta grande: se celebraba el día del Sol Invicto, en referencia al gran Imperio.

Imaginaros esas calles repletas de colores vivos, aromas, música y danzas ancestrales en cada pórtico, todo ello en honor a Saturno, dios de la agricultura, del tiempo y de lo sobrenatural. Gente contenta durante una semana de celebraciones, gastando casi lo que no se tenía.

En las mesas, los asados de carne o pescados presidían el centro: cualquiera de los que vemos hoy en día—cordero, cerdo, ternera, aves—y pescados llegados

desde el Mediterráneo, además de excelentes mariscos, donde las ostras ocupaban un lugar fundamental, al igual que los túnidos.

Todas estas viandas se aromatizaban y adobaban con las mejores especias disponibles, traídas de otras provincias del Imperio, en cualquier punto de Asia o Europa. Se servían con guarniciones de verduras, frutas y frutos secos, salteadas, cocidas, enteras o en puré. Las técnicas de cocinado no variaban mucho de las actuales: hervido, al vapor, asado, a la parrilla, horneado, frito, marinado, adobado, oreado, escabechado... etc.

Los postres consistían en dulces enmielados y frutas, frescas o secas, como manzanas, peras y ciruelas; frutos secos como las almendras se utilizaban para elaborar pasteles, bizcochos y flanes.

Y, claro, la uva crecía en las cepas del Imperio. Meses antes de los Saturnales se recolectaba para exprimir cada grano y dejar que el líquido obtenido fermentara, convirtiendo los azúcares en alcohol y consiguiendo el vino. Muchas veces era rudo o sobrefermentado; no controlaban del todo la fermentación, y eso hacía que el vino se mezclara con especias y agua para conseguir el mulsum, el proto-vermut que hoy conocemos.

Además, para mantener contentos a los ciudadanos, durante esos días se permitía que los esclavos se vistieran con ropas de sus señores y se sentaran a sus mesas. También se realizaban regalos entre esclavos y amos.

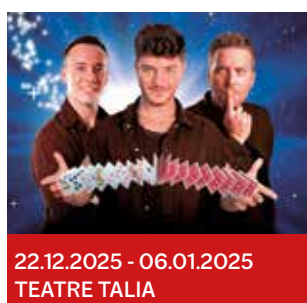
Disfruten ustedes del tiempo junto a sus tribus y sigan alimentando el cuerpo y el alma... lo vamos a necesitar, con los gobernantes que hemos elegido.

LA MILLOR OFERTA DE TEATRE, COMÈDIA I MÚSICA EN DESEMBRE I GENER



23.12.2025
LA RAMBLETA

El Cascanueces
ESCÈNIQUES



22.12.2025 - 06.01.2025
TEATRE TALIA

Navidades mágicas
MÀGIA



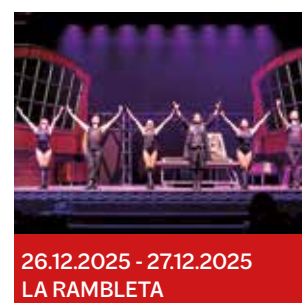
22.12.2025 - 06.01.2025
TEATRE TALIA

Nadals visantiqueros
COMÈDIA



23.12.2025
TEATRE OLYMPIA

Mississippi Gospel Choir
MÚSICA



26.12.2025 - 27.12.2025
LA RAMBLETA

De muggle a mago
TEATRE



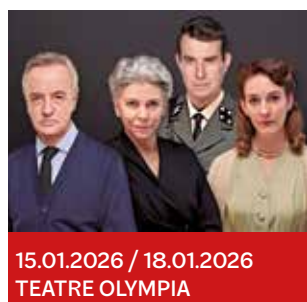
20.12.2025 - 21.12.2025
LA RAMBLETA

Hansel y Gretel
MUSICAL



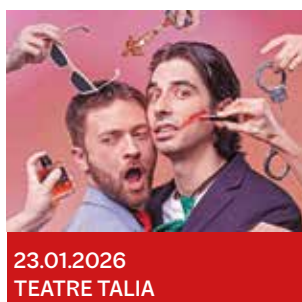
13.01.2026 - 14.01.2026
TEATRE OLYMPIA

Ya no estoy sola
MÚSICA



15.01.2026 / 18.01.2026
TEATRE OLYMPIA

Música para Hitler
TEATRE



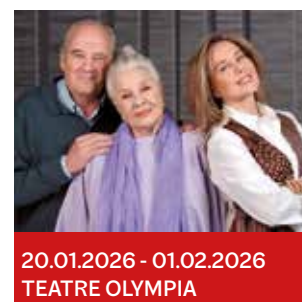
23.01.2026
TEATRE TALIA

Alpítil: en directo
COMÈDIA



16.01.2026 - 17.01.2026
TEATRE OLYMPIA

La nueva normalidad
COMÈDIA / MONÒLEG



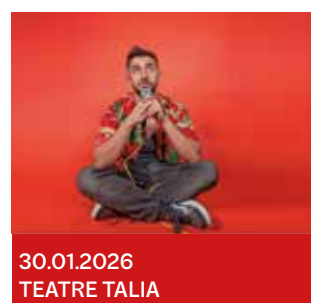
20.01.2026 - 01.02.2026
TEATRE OLYMPIA

Camino a La Meca
TEATRE



18.12.2025 - 11.01.2026
TEATRE OLYMPIA

Los chicos del coro
MUSICAL



30.01.2026
TEATRE TALIA

Jorge Yorya Live
COMÈDIA



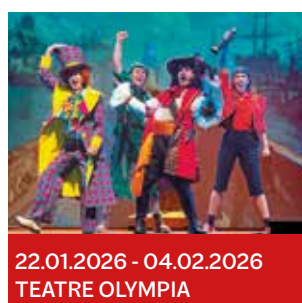
04.02.2026 / 22.02.2026
TEATRE TALIA

La Ratonera
TEATRE



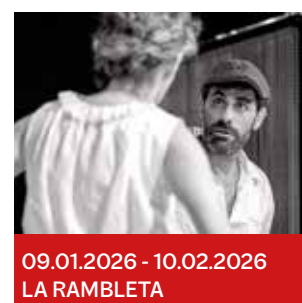
05.02.2026 - 08.02.2026
TEATRE OLYMPIA

La mujer rota
TEATRE



22.01.2026 - 04.02.2026
TEATRE OLYMPIA

Garfio y la isla del tesoro
MUSICAL



09.01.2026 - 10.02.2026
LA RAMBLETA

El corazón incauto
TEATRE



25.01.2026
LA RAMBLETA

Locos por amor
TEATRE

CRÍTICA CINEMATOGRAFICA: NÚREMBERG



EDUARDO CASANOVA

CRÍTICO DE CINE

Esta fantàstica producció torna sobre uns fets històrics ja recreats per Stanley Kramer en *Vencedores o vencidos* (1961). No obstant això, James Vanderbilt (*La verdad*) canvia la perspectiva i se centra fonamentalment en els dies previs a l'inici dels famosos juís celebrats després de la Segona Guerra Mundial. A diferència de la seua antecessora, tampoc estem davant una pel·lícula coral; compta amb dos protagonistes perfectament definits als quals acosta i enfronta en un dol psicològic extraordinari. La impecable direcció artística i uns actors magnífics, amb noms destacats fins i tot en rols secundaris, enaltixen les virtuts del guió.

Al final de la contesa, els alts comandaments estatunidencs reclamen els servicis del psiquiatre militar Douglas Kelley. La delicada missió que li encomanen serà es-

sencial per a jutjar als gerifaltes nazis a Núremberg. Ha de diagnosticar el seu estat de salut mental, dissipar possibles idees suïcides i recaptar arguments que faciliten les acusacions dels fiscals aliats. El més important és, sens dubte, el mariscal Hermann Göring, el braç dret d'Hitler, que estava cridat a succeir-li. Conforme ho tracta va sorgint una inesperada i aparent confiança mútua sota la qual subjauen propòsits oposats.

Els preàmbuls responen a un ferm pols narratiu que mai decau. La primera trobada del metge amb el seu il·lustre pacient capta tota l'atenció. Construeix amb tacte eixa relació que acaba transcendent a terrenys personals, generant major interès si cap.

La part final, dedicada a les vistes judicials, se cenyix als passatges clau, ja que van durar diversos mesos. Així, recupera l'esgarriós moment en el qual es van projectar unes aterridores imatges de l'Holocaust.

El film no mira només al passat, perquè són molts els aspectes, alguns bastant evidents, que troben una immediata transposició en els convulsos temps actuals.

Lepíleg, fins i tot sent prescindible, s'endinsa en qüestions particulars i aporta un testimo-



Un 'frame' de la pel·lícula Núremberg. / EPDA

niatge emotiu; no obstant això, allarga el metratge, que aconsegueix els 150 minuts.

De les seues excel·lències tècniques convé destacar l'ambientació i la solemne banda sonora composta per Brian Tyler (*Ahora me ves...*).

Russell Crowe realitza la millor interpretació que se li recorda des de *Gladiator*. Borda

els matisos maquiavèlics de l'hàbil manipulador al qual encarna. Li aguanta bé el tipus Rami Malek (*Bohemian Rhapsody*). Els dos brillen en les escenes que compartixen. Completen el repartiment uns solvents Michael Shannon, Richard E. Grant, John Slattery, Colin Hanks i el jove Leo Woodall (*Bridget Jones: Boja per ell*).

ROSA LLORENS

Autora de 'La Estrella que más brilla'

"NO RECORDE CAP ESCRIT MEU DEL QUAL NO EMANE UN COMPROMÍS SOCIAL"

LA PSICÒLOGA I ESCRIPTORA VALENCIANA ROSA LLORENS PARLA EN EL SEU LLIBRE DEL PAPER DE LA LITERATURA COM A EINA DE CANVI SOCIAL

■ J. ANTONIO OLMEDO | VALÈNCIA

Rosa Llorens López és psicòloga, professora i una activista cultural valenciana la vocació de la qual l'ha portada a ser presidenta de l'associació Amigos de la Poesía, de València; secretària de l'associació Valencia Mediterráneo, de la UNESCO; a més de conferenciant i part del jurat de Proyectos Educativos, una iniciativa de l'Ajuntament de València (anys 2005 i 2008). És premie Ateneu Blasco Ibáñez pel seu assaig titulat 'La fisura del alma' i autora del poemari 'Pétalos a contraluz' (2024). Actualment es troba en fase de promoció de 'La estrella que más brilla', el seu nou llibre, una lectura dirigida a un públic infantil i juvenil que ha sigut editada pel grup editorial Olé Libros.

► **Què trobarem en 'La Estrella que más brilla', el teu nou llibre?**

► Bon dia, José Antonio. Et done les gràcies per l'oportunitat que em brindes per a parlar d'este llibre, per a mi, amb una càrrega emocional molt potent. En 'La Estrella que más brilla' trobareu una història que aborda el dol des d'una perspectiva íntima i delicada per a poder gestionar la pèrdua d'un ser estimat. Una filla s'acomiada del seu pare, que mor en onze dies per una malaltia, i veiem com segueix quan el dolor li esclafa i li fallen les forces. La manera de viure-ho d'una adolescent callada. Com se li explica a una xiqueta de cinc anys que l'avi no tornarà a contar-li els contes més increïbles que mai va escoltar, que no la portarà al parc ni guardarà els seus secrets.

És un relat accessible, amb marcada càrrega pedagògica. Això permet que el lector s'identifique i trobe consol en cada pàgina. Està tractat des de l'esperança i l'amor, donant-li sentit a través de quatre psicologies i punts de vista diferents per a afrontar la vida en tota la seua extensió. El pròleg, cura i elegant, és de Dolors Alberola. Ho titula "Solo tomó una nube". Se centra en els xiquets que som i, des de la innocència, traça una mirada obertament espontània, sense por davant esdeveniments impactants.

'La Estrella que más brilla' pretén la reconciliació de l'adult amb el dol i la possibilitat de transmetre que la pèrdua és un procés cap a la pau,

perquè en el nostre record i cor emmagatzmem la millor versió de qui ens deixa.

► **Hi ha alguna experiència personal que et va espantar a escriure-ho?**

► Sí. La defunció del meu pare va ser un punt d'inflexió en la meua vida, i vaig sentir la necessitat de plasmar amb paraules eixe trànsit.

Va ser una manera de sanar i de desprendre'm de la ràbia, de trobar sentit al dolor i d'oferir un testimoni que poguera servir de suport als qui passen per situacions similars, amb l'esperança que els lectors troben consol i comprensió.

A més, vaig privar a la meua filla major, adolescent, d'acomiadar-se del seu avi. Vaig tractar d'evitar-li el meu dolor i no vaig pensar en el seu. Vaig ser egoista. Amb el temps, em va confessar que no parlar de la mort no significa que no existís o que faça mal menys. Li demane perdó.

► **Quines impressions has rebut dels teus lectors?**

► Totes, d'agraïment. Molts lectors s'han sentit identificats amb les emocions descrites i han compartit amb mi les seues pròpies històries de dol i superació. M'han transmés que el llibre els ha ajudat a comprendre millor els seus sentiments i els ha oferit esperança en moments difícils. Destaquen la sensibilitat amb la qual es tracta el tema, mancat de dramatisme, i l'honestat que impregna cada pàgina.

► **Creus que complix alguna funció social?**

► Per descomptat que la complix. Parlem d'un tema delicat. En moltes ocasions ho apartem de la paraula, però queda imprés en la ment com una ferida oberta.

Crec que el més difícil és desprendre's de la inclinació. És el nostre pitjor enemic. Les persones que es van del nostre costat no ens pertanyen i no hem de privar-los de continuar el seu camí. Cal aprendre a ser resilient. Ajuda a alliberar-se de la por sense sentir vergonya.



Rosa Llorens amb el llibre. / EPDA

El llibre pretén ser una eina de suport emocional per a totes aquelles persones que no s'han acomiadat, des del més profund del seu cor.

En la Fira del llibre de València em va comprar el llibre una doctora que eixia del torn d'urgències, venia amb els seus fills xicotets i amb el seu marit. Mentre li ho dedicava, em va dir: «pense que m'ajudarà a afrontar millor les morts que veig diàriament. Necessite que, per als meus fills, el dia de demà no siga un trauma insuperable». Plorem juntes.

► **Parla'ns de les il·lustracions.**

► Juguen un paper essencial en el llibre, complementen el text i transmeten emocions i matisos que endolcoixen la història i li aporten credibilitat.

Tinc l'orgull que la meua germana xicoteta siga la creadora de la portada i de moltes il·lustracions del seu interior. Necessitava que cada imatge reflectira l'atmosfera dels capítols i servira com a pont entre les diferents veus narratives.

El resultat és un conjunt visual harmònic que acompanya i potencia l'experiència del lector. Convida a detindre's, observar i sentir cada moment amb major profunditat.

Entre les dues hem donat «vida» a la vida que se'ns va anar. Sempre hi ha una estrella brillant per a tu. El seu rumb és il·luminar-te, i la teua meta, que mai s'apague.

► **Has publicat recentment un relat en un llibre col·lectiu sobre temàtica LGTB. Et consideres una escriptora compromesa?**

► Sí, sense lloc a dubte. No recorde cap escrit meu del qual no emane un compromís social. Publicar el relat "La voz del aire" va ser una oportunitat per a contribuir a la normalització i comprensió d'estes vivències, així com per a donar suport a la lluita pels drets i la igualtat. Crec que, com a docent i escriptora, tinc la responsabilitat d'utilitzar la meua veu per a promoure el respecte, la inclusió i el canvi positiu en la societat. Sempre des del respecte, amb rigor i molt amor ajudem a formar ments més obertes, i amb criteri.

► **Què creus que poden aportar els escriptors a una societat consumista on el monopoli editorial considera que la literatura també és un negoci?**

► Potser, la capacitat de tindre una mirada crítica i reflexiva allunyant-se del mer consumisme. Qüestionar els valors predominants. Convidar a la introspecció i obrir espais per al diàleg sobre temes que el mercat, per si sol, rares vegades atén.

Encara que el sector editorial es regisca per criteris comercials, els escriptors podem resistir-nos a l'homogeneïtzació i podem apostar per l'autenticitat i la diversitat de veus, contribuint així a una societat més conscient i menys superficial.

Embarcarse en el mar de las emociones

Una guía a través de los recuerdos, los afectos y la introspección

"Llegar al mar", de Juan Vicente Marcilla Peidro, es un poemario que nos invita a embarcarnos en un viaje íntimo y profundo a través de las emociones, los recuer-

dos y los afectos que nos habitan y nos transforman. Cada poema funciona como un faro que ilumina la travesía del mar interior, guiando al lector por aguas

turbulentas donde la vida deja expuestas nuestras vulnerabilidades, alegrías y nostalgias. Marcilla Peidro propone una navegación introspectiva en la que descubrir que el verdadero mar no está afuera, sino dentro de nosotros: un espacio donde los sueños, la memoria y el sentimiento se entrelazan para dar sentido a la existencia. Con sensibilidad, musicalidad y fuerza lírica, este poemario conmueve, inspira y despierta la capacidad de mirar hacia dentro y encontrar belleza, consuelo y esperanza en cada verso.



AUTOR:
JUAN VICENTE
MARCILLA

PÁGINES: 108

POESIA



Portada de l'obra. / EPDA

Un viatge màgic per a acomiadar l'any i descobrir el món

El conte infantil que recorre les tradicions de la Nit de Cap d'Any en tot l'any

David March publica con Editorial Sargantana ¡Feliz año nuevo!, un àlbum infantil emocionant i divertit, il·lustrat amb gran sensibilitat per Laura Díez. La història comença després d'una disputa abans del sopar de Nit de cap d'any, quan Sofia i Alejandro viatgen al costat del seu oncle Maurici sobre un mapa-mundi màgic que els porta a descobrir tradicions de diferents països del món. Disponible en castellà, valencià i basc, el llibre fomenta la curiositat, la imaginació i l'acceptació de la diversitat. Una emotiva proposta per a lectors d'entre quatre i huit anys, ideal per a compartir en família lectora.



Portada de l'obra. / EPDA



AUTOR I
ILLUSTRADORA:
DAVIS MARCH I
LAURA DÍEZ

PÀGINES: 48

INFANTIL

Un ball de màscares entre Madrid i París

La novella històrica que convida a desemmascarar els grans noms de la cultura

Rocío Santiago Nogales publica una ambiciosa novel·la històrica ambientada entre Madrid i París a la fi del segle XIX. L'obra combina una sòlida investigació literària amb un suggeridor joc d'identitats emmascarades, on personatges ficticis conviuen amb futurs referents de la Literatura i les Arts. Guerres, Exposicions Universals i decisions polítiques s'entrellacen amb la història íntima de Margot, marcada per secrets familiars, amors impossibles i viatges iniciàtics. Una novel·la de múltiples lectures que convida al lector a participar, descobrir i desemmascarar.



Portada de l'obra. / EPDA



AUTORA:
ROCÍO SANTIAGO

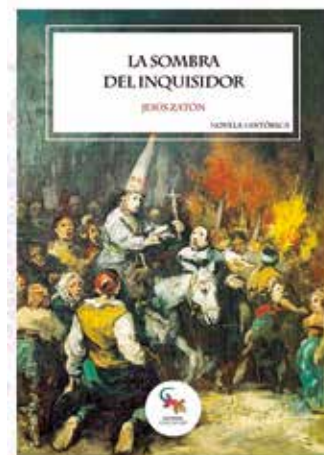
PÀGINES: 422

NOVEL·LA
HISTÒRICA

El jove alquimista que desafia la pròpia Inquisició

Un viatge secret entre catedrals i socs per les ombres del Renaixement

Submergix-te en La sombra del inquisidor, la captivadora novel·la històrica de Jesús Zatón que ens transporta al Renaixement i als turbulents temps de la Inquisició. Acompanya a Cristóbal, jove aprenent d'alquimista, en un viatge que el portarà des de les fredes catedrals del Rin fins als misteriosos socs del nord d'Àfrica, enfrontant fanatisme, conspiracions i secrets prohibits. Entre intriga, aventura i reflexió filosòfica, descobrirà que la veritable alquímia convergeix la ignorància en saviesa. Una història d'amor, lleialtat i redempció que desafia la fe, el dogma i l'ombra del poder.



Portada de l'obra. / EPDA



AUTOR: JESÚS
ZATÓN

PÀGINES: 622

NOVEL·LA
HISTÒRICA

LA RAMBLETA

DICIEMBRE ENERO



LA VERDAD
26/27/28_DIC



JURASSIC GAME
29_DIC AL 4_ENE



LOCOS DE AMOR
DE SAM SHEPARD
25_ENE



Bulevar Sur, esq. calle Pío IX
46017 Valencia
www.larambleta.com



VENTA TELEFÓNICA
960 011 511
larambleta.com



JAVIER CALVO: ARTE EN MOVIMIENTO



JUDITH MAS
@ASPIMISSDIVINA

Javier Calvo, académico de la Real Academia de Bellas Artes de Valencia, cuenta con un impresionante historial de más de 3.000 cuadros y 116 exposiciones alrededor del mundo. Pintor, profesor y experto en moda, su energía y vitalidad son tan contagiosas como su obra: su presencia se nota y su ausencia se siente. Formado en París, miembro destacado de la Valencia Fashion Week y mentor de jóvenes diseñadores, Calvo ha dejado una huella imborrable en el arte y la moda valenciana. “Formar e informar” es la máxima que acompaña al maestro, cuya pasión por la enseñanza y la creación lo mantiene siempre activo.

► **Javier Calvo, ¿cómo prefieres que te recuerden: como artista, profesor o experto en moda?**

► Como artista en activo, como pintor contemporáneo.

► **Estudiaste pintura en la Escuela Superior Nacional de Bellas Artes de París. ¿Cómo fue vivir en la capital francesa en 1968 como joven estudiante?**

► Increíble. Fueron tiempos convulsos: viví el mayo francés, una experiencia que marcó profundamente a mi generación. Me quedé en París varios años, con un entorno artístico estimulante y contactos muy interesantes. También participé durante diez años en el Festival de Aviñón.

► **¿Nunca has tenido la tentación de vivir en otra ciudad?**

► Sí, viví en París, Barcelona e Ibiza, pero finalmente me asenté en Valencia por motivos familiares, amigos y trabajo.

► **¿Cuál es tu proceso creativo desde un lienzo en blanco hasta la obra terminada?**

► Trabajo por series, cada una dura unos dos años y comprende diferentes formatos, soportes y técnicas. Terminó una serie cuando la próxima ya tiene forma en mi mente.

► **El color siempre es protagonista en tus obras. ¿Qué guía tu elección de tonalidades?**

► Soy extremadamente cromático. Incluso considero el blanco y negro como colores, con toda su gama de grises. Mis favoritos son el azul Klein, el rojo carruaje y los verdes.

► **¿Cuáles son tus fuentes de inspiración?**

► Trabajo por series, inspiradas en motivos intelectuales, emocionales o fruto de mis viajes. Mi lenguaje pictórico se mueve dentro de la abstracción geométrica, con la línea recta y la obra abierta –sin marco– como elementos constantes.

► **El arte y la moda siempre han ido de la mano. ¿Qué te llevó a enseñar diseño y moda en la Escuela Superior de Valencia?**

► Mi pasión por la moda viene de familia y de mi vida en París. Veo la moda como arquitectura: el cuerpo humano tiene tres dimensiones como un edificio... pero en movimiento.



'Looks' propios Colección limitada de Harry Lambert by Zara. / FOTOS: EMPAR ROS

► **Hablemos de tu etapa en la Pasarela del Carmen y la Valencia Fashion Week, dirigiendo la pasarela “Zona D” para diseñadores emergentes.**

► Fue fascinante descubrir nuevos valores y ver las propuestas de jóvenes diseñadores. Participar en jurados, conferencias y mesas redondas también fue muy enriquecedor. Guardaré siempre un recuerdo emocionante de esa etapa.

► **¿Cómo ves a las nuevas promesas del diseño de moda?**

► Con atención y curiosidad. Procuró seguir sus proyectos, asistir a desfiles y estar al tanto de sus propuestas.

► **Un nombre tan importante en el arte, ¿es fruto del aprendizaje o de la creatividad innata?**

► El arte es vocacional, pero se enriquece con formación, aprendizaje e información constante. Como decía Picasso... uno muere aprendiendo.

► **¿Se siente valorado un artista como tú en Valencia?**

► Siempre hay que mantenerse visible y conectar con los amantes del arte. Dividir mi vida entre enseñanza y pintura me ha aportado mucho en ambas facetas.

► **¿Cuál es tu próximo proyecto?**

► Siempre tengo un proyecto en mente y otro en el caballete. Ahora estoy terminando dos nuevas series: “Vectores: huella y ocultación” y “Estructuras”, explorando distintas técnicas, soportes y formatos. Y ya estoy pensando en la siguiente serie.

EL DIÁLOGO ENTRE DISEÑADORES E INFLUENCERS



THEO
GARRIDO
DISEÑADOR

Con su cuenta de Instagram: @sencilla_ideal, la influencer Andrea Mari se ha convertido en todo un referente entre sus fieles seguidoras.

Desde sus inicios como blogger, allá por 2010, comenzó a hacerse un hueco compartiendo ideas sobre los looks ideales que su profesión de enfermera le permitía crear cuando se lo permitían las guardias. De una forma natural, este contenido pasó a Instagram, donde se materializó su papel de influencer, siendo de las primeras en alcanzar miles de seguidores.

Andrea se considera una apasionada de la moda y ve esta disciplina como la base de su contenido, aunque ahora lo combi-

na con otras ramas del lifestyle, como belleza, gastronomía o viajes.

Para las fotografías que acompañan este artículo para despedir el 2025, o para saludar al nuevo 2026 (según llegue a tus manos), hemos sacado a Andrea de su zona de confort, esa que ella misma define como la base de su éxito: belleza, naturalidad y elegancia.

Ni que decir tiene que su elegancia está intacta y que su belleza deslumbra con este beauty más potente y sofisticado, creado para ofrecer esa imagen de mujer poderosa e independiente por la que tanto apostamos en AO Concept.

Un smoking negro, una blusa blanca con lazada, una falda de mikado negro de vuelo y un sexy vestido de paillettes han bastado para ilustrar esta nueva etapa de una mujer que traspasa las pantallas de cualquier dispositivo con su carisma, empatía, sencillez y elegancia. Cualidades que le llevaron a ganar en 2023 el premio a la influencer del año en la CV.

Sin duda, esperamos un 2026 de grandes éxitos para Andrea Mari y para todas las influencers que muestran nuestra tierra y nuestra moda a través del universo digital.



Looks: AO Concept Atelier. / FOTOS: ALEX PAGAN